

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi opintotukilain muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi opintotukilain muuttamisesta (HE 33/2019 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Sivistysvaliokunta (SiVM 4/2019 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

opintotukilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan opintotukilain (65/1994) 6 §:n 1 momentin 2, 9 ja 12 kohta, 7 b §:n 2 momentti, 11, 14 ja 15 d § sekä 17 §:n 4 momentti,
sellaisina kuin ne ovat, 6 §:n 1 momentin 2 ja 9 kohta laissa 792/2007 ja 12 kohta laissa 886/2015, 7 b §:n 2 momentti ja 17 §:n 4 momentti laissa 297/2012, 11 § laissa 1169/2018, 14 § laissa 481/2017 sekä 15 d § laeissa 1243/2013 ja 1169/2018, seuraavasti:

6 §

Opintotuen saamisen rajoitukset

Opintotukea ei myönnetä sille, joka:

2) saa aikuiskoulutusetuuksista annetun lain (1276/2000) mukaista aikuiskoulutustukea;

9) saa eläketukilain (1531/2016) mukaista eläketukea;

12) saa täyttä ansionmenetykskorvausta liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) nojalla taikka työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015), maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain (873/2015), sotilasvammalain (404/1948)

Eduskunnan vastaus EV 31/2019 vp

tai sotilastapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta annetun lain (1521/2016) kuntoutusta koskevien säännösten perusteella;

7 b §

Tukikuukauden käyttäminen

Tukikuukausi palautuu uudelleen käytettäväksi, jos tuensaaja maksaa vapaaehtoisesti takaisin tukikuukauden opintorahan ja asumislisän tukivuotta seuraavan kalenterivuoden aikana valtioneuvoston asetuksella säädettävään määräaikaan mennessä. Vapaaehtoisesti takaisinmaksettu opintoraha ja asumislisä myönnetään uudelleen 23 §:n mukaista hakuaikaa noudattaen.

11 §

Opintorahan määrä

Opintorahan määrä kuukaudessa on:

- 1) vanhempansa luona asuvalle opiskelijalle 38,66 euroa, kun opiskelija on alle 20-vuotias, sekä 81,39 euroa, kun opiskelija on täyttänyt 20 vuotta;
- 2) muualla kuin vanhempansa luona asuvalle opiskelijalle 101,74 euroa, kun opiskelija on alle 18-vuotias, sekä 250,28 euroa, kun opiskelija on avioliitossa tai täyttänyt 18 vuotta;
- 3) 12 §:n mukaisesti opintorahan huoltajakorotukseen oikeutetulle opiskelijalle 250,28 euroa lisättynä tämän pykälän 6 momentissa säädetyllä huoltajakorotuksella.

Jos opiskelijan vanhempien veronalaisten ansio- ja pääomatulojen yhteismäärä on enintään 21 800 euroa vuodessa, korotetaan 1 momentissa säädettyä opintorahan määrää seuraavasti:

- 1) 38,66 euron opintorahaa enintään 59,01 eurolla;
- 2) 81,39 euron opintorahaa enintään 101,74 eurolla;
- 3) 101,74 euron opintorahaa enintään 101,74 eurolla.

Edellä 2 momentissa säädetty korotus pienenee jokaista tuloajan ylittävää täyttä 2 180:tä euroa kohden 10 prosenttiyksikköä. Korotusta ei makseta, jos 2 momentissa tarkoitettujen tulojen yhteismäärä ylittää 41 100 euroa.

Opiskelija on oikeutettu määrältään samaan opintorahaan kuin vanhempansa luona asuva opiskelija, jos opiskelija asuu vanhemmaltaan vuokraamassaan tai vanhempansa omistamassa asunnossa, joka on samassa kiinteistössä kuin vanhemman vakituinen asunto.

Oikeus korkeampaan opintorahaan iän perusteella alkaa sen kuukauden alusta, jona tuensaaja täyttää säädetyt iän.

Opintorahan huoltajakorotuksen määrä on 100 euroa kuukaudessa.

Edellä 2 momentin 1 ja 3 kohdan mukaisia korotettuja opintorahoja voidaan korottaa oppimateriaalillisella, jonka määrä on 46,80 euroa kuukaudessa.

Edellä 1 ja 2 momentissa säädettyä opintorahan määrää, 6 momentissa säädettyä opintorahan huoltajakorotuksen määrää ja 7 momentissa säädettyä oppimateriaalilisen määrää tarkistetaan kunkin lukuvuoden alusta lukien noudattaen, mitä kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään. Euromäärät pyöristetään lähimpään senttiin.

Eduskunnan vastaus EV 31/2019 vp

14 §

Asumislisä

Asumislisään on oikeutettu Ahvenanmaan maakunnassa tai ulkomailla vuokralla asuva ja opiskeleva opiskelija, jolla on asumismenoja. Asumislisän määrä on 210 euroa kuukaudessa.

Asumislisään ei kuitenkaan ole oikeutettu opiskelija, joka:

1) asuu Ahvenanmaan maakunnassa tai ulkomailla vanhempansa luona tai vanhempansa tai puolisonsa omistamassa asunnossa;

2) asuu Ahvenanmaan maakunnassa yhdessä oman tai puolisonsa lapsen kanssa;

3) saa eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain (571/2007) mukaista asumistukea tai asuu samassa asunnossa mainitun lain mukaista asumistukea saavan puolisonsa kanssa.

Suomessa kansanopistossa tai liikunnan koulutuskeskuksessa taikka Saamelaisalueen koulutuskeskuksessa maksullisella linjalla opiskeleva, oppilaitoksen asuntolassa asuva opiskelija on oikeutettu asumislisään, jonka määrä on 88,87 euroa kuukaudessa.

15 d §

Opintolainahyvitys opintojen viivästyessä

Opintolainansaaja on oikeutettu opintolainahyvitykseen, vaikka tutkinnon suorittamiseen käytetty aika on 15 c §:ssä säädettyä pidempi, jos lainansaaja on mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettuna aikana:

1) ollut suorittamassa asevelvollisuuslain, siviilipalveluslain tai naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain mukaista palvelusta;

2) saanut sairauden perusteella sairausvakuutuslain mukaista sairauspäivärahaa, täyden työkyvyttömyyden perusteella maksettavaa eläkettä tai korvausta taikka kansaneläkelain mukaista työkyvyttömyyseläkettä; tai

3) saanut lapsen hoitamisen perusteella sairausvakuutuslain mukaista äitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa.

Edellä 1 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettujen olosuhteiden perusteella opintolainahyvitykseen oikeuttavaa tutkinnon suorittamisaikaa pidennetään enintään kahdella lukuvuodella.

Jos 1 momentissa tarkoitettu olosuhde on kestänyt yhtäjaksoisesti vähintään 30 päivää, opintolainahyvitykseen oikeuttavaa tutkinnon suorittamisaikaa pidennetään yhdellä lukukaudella. Yhden lukukauden aikana huomioon voidaan ottaa vain yksi pidentämiseen oikeuttava jakso.

Ulkomailla korkeakoulututkinnon suorittanut opintolainansaaja on oikeutettu opintolainahyvitykseen, vaikka tutkinnon suorittamiseen käytetty aika on enintään kolme kuukautta 15 c §:ssä säädettyä pidempi, jos tutkinnon suorittamisaikaa on pidentänyt ulkomaisen korkeakoulun 3 §:stä poikkeava lukukauden määritelmä ja tutkintotodistuksen myöntökäytäntö.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä opintolainahyvitykseen oikeuttavaa tutkinnon suorittamisaikaa pidentävien seikkojen huomioon ottamisesta.

Eduskunnan vastaus EV 31/2019 vp

17 §

Opiskelijan omien tulojen vaikutus opintorahaan ja asumislisään

Opiskelijan tulee huolehtia siitä, että vuositulo ei ylitä vapaata tuloa. Opiskelija voi säädellä vapaata tuloaan hakemalla opintotukea vain osalle opiskelukuukausista, peruuttamalla jo myönnetyn opintotuen halutuilta kuukausilta tai palauttamalla jo maksettujen tukikuukausien opintorahan ja asumislisän. Opintoraha ja asumislisä on palautettava vapaan tulon korottamiseksi tuki-vuotta seuraavan kalenterivuoden aikana. Palauttamisen määräajasta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ . Lain 11 §:n 8 momentti tulee kuitenkin voimaan 1 päivänä elokuuta 2020.

Lain 11 §:ssä säädetyt opintorahan määrät vastaavat vuodelle 2019 vahvistettua kansaneläkeindeksistä annetussa laissa tarkoitettua pistelukua. Ensimmäinen 11 §:n 8 momentissa tarkoitettu kansaneläkeindeksistä annetun lain mukainen korotus tehdään 1 päivänä elokuuta 2020.

Helsingissä 21.11.2019

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri